

[Jens Chr. Christensen.]

lovgivning, som vi i de senere år har måttet gennemføre som en konsekvens både af den politik, der føres i de lande, hvor dansk landbrug har sin hovedafsætning, og af den løn- og udgiftspolitik, som vi i snart mange år har ført her i vort eget land.

Det første: hvordan man optræder i de lande, hvor vi skal afsætte vore produkter, har vi her i Danmark ingen indflydelse på, og hvad angår det sidste: det hjemlige løn- og omkostningsniveau, har vi desværre, takket være det flertal, vi har haft her i Danmark, ført en politik, der i allerhøjeste grad har skærpet vanskelighederne for det erhverv, som denne lovgivning drejer sig om. Ikke mindst i forsøget på at gøre gode tider bedre har vi presset omkostnings- og udgiftsstigningerne i vejret. Landbruget er mere end noget andet erhverv kommet i klemme gennem den voldsomme forøgelse af løn- og udgiftsniveauet, der har fundet sted. Gang på gang hører vi da også fra allerhøjeste sted, hvor livsnødvendigt det er for Danmark at skabe produktion, at skabe eksport — og ikke mindst en produktion og en eksport, der ikke selv fortærer den indtjente valuta. Dansk landbrug har bevislig skabt en stor produktion og en stor eksport og vel at mærke uden selv at fortære den valuta, der indtjenes. Ca. 10 mill. kr. daglig i fremmed valuta kan dansk landbrug afgive til den danske husholdning.

Det er for mig forståeligt, at der hersker bitterhed i landbrugskredse, når man dér ved, hvor nødvendig for hele samfundet landbrugets indsats er, og så må konstatere, at landbrugets udøvere er den folkegruppe, der er langt den dårligst stillede, når det drejer sig om indtjening. Ingen kan vist påstå, at det skyldes mangel på dygtighed hos den danske landmand; heller ingen tør påstå, at det skyldes mangel på energi og arbejdsindsats. Den årlige produktionsstigning, endda med færre og færre beskæftigede, taler sit tydelige sprog om den indsats, der øves af danske landmænd. Alene den sidste 10 års periode viser en produktionsstigning på ca. 60 pct. pr. beskæftiget i erhvervet. Jeg kan til sammenligning nævne, at der inden for dansk industri i samme 10 års periode har været en produktionsstigning på under 20 pct. eller kun en tredjedel

af den stigning, landbrugserhvervet har præsteret pr. beskæftiget.

I de sidste måneder har det gang på gang været udtalt ikke mindst af den højtærede statsminister, at nu burde regering og folketing gennemføre en helhedsløsning, og heri måtte også medtages landbrugets forhold. Når det så i disse udtalelser også blev indføjtet, at de lavestlønnedes og de mindste indtægters problem skulle tilgodeses og løses, er det ganske naturligt, at man i landbokredse med stærk forventning har set hen til regeringens oplæg. Lad mig føje til, at det endnu i landbokredse er en udbredt opfattelse, at en statsministers ord skal man kunne tro på. Endnu har man den tro, at en statsminister beklæder den høje stilling for alle folkegrupper, for hele befolkningen. Jeg føler mig overbevist om, at denne tro vil vakle, når regeringens oplæg til den såkaldte helhedsløsning bliver kendt i landbokredse.

I oplægget tilgodeses ikke landbrugets udøvere, der har den lille årsfortjeneste, som tilfældet er. Den høje regering gør ikke engang forsøg på at indfri sine løfter, og man kan spørge, hvad grunden er. Ja, grunden kan i hvert fald ikke være uvidenhed hos regeringen. At landbrugets forrentningsprocent ligger omkring 0, er kendt af alle, der følger en lille smule med. Det offentliggjorte regnskabsmateriale, ikke mindst det materiale, de såkaldte vismænd har offentliggjort i den rapport, der lige er blevet omdelt, taler sit tydelige sprog.

Hvis vi ud fra det foreliggende materiale vil søge at sammenligne landmandens fortjeneste — eller, om man vil: landmandens årsløn — med indtjeningen eller lønnen hos landets øvrige folkegrupper, så viser det, at medens landbrugets udøvere i de sidste 7 år har haft en indkomststigning på ca. 21 pct. — en stigning, man i øvrigt må tage med alt muligt forbehold, for ser man på landbrugets forrentningsprocent, viser den i hvert fald ikke en sådan stigning — har i samme tidsrum alle andre folkegrupper haft en indtjeningsstigning varierende fra 55 pct. til 80 pct. Inden for kategorien selvstændig industri er indtjeningsstigningen pr. arbejdstime i samme periode steget med 70 pct. Denne beregningsmåde har man udeladt for landbrugets vedkommende; jeg